05/06/2022

Σκέρτσος: Η Εκπαίδευση στην «Ελλάδα 2.0»

/ Επικαιρότητα

Τους επόμενους στόχους της κυβερνητικής εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, και μέσω του υπό διαβούλευση νομοσχεδίου, αλλά και τις προκλήσεις του «Ελλάδα 2.0» για το σκέλος της εκπαίδευσης ξεδιπλώνει, σε άρθρο του στην εφημερίδα «Το Βήμα της Κυριακής», ο υπουργός Επικρατείας, αρμόδιος για το συντονισμό των κυβερνητικών πολιτικών, ‘Ακης Σκέρτσος.

Σε προσωπικό τόνο, στην αρχή του άρθρου, ο υπουργός σημειώνει: «Ως απόφοιτος δημόσιου σχολείου και δημόσιου πανεπιστημίου και παιδί μιας μεσοαστικής οικογένειας γνωρίζω από πρώτο χέρι πώς η ποιοτική δημόσια δωρεάν εκπαίδευση μπορεί να αποτελέσει το σημαντικότερο ιμάντα κοινωνικής και οικονομικής ανόδου, ισχυρό εφόδιο για πρόοδο στη ζωή ενός ανθρώπου, ιδιαίτερα για τους λιγότερο προνομιούχους πολίτες.

Ο εκδημοκρατισμός της εκπαίδευσης μετά τη Χούντα στις δεκαετίες του ‘70 και του ’80 συνέβαλε καθοριστικά στην κοινωνική κινητικότητα και στην άρση των ανισοτήτων, προσφέροντας σε όλους πολλές ευκαιρίες για επαγγελματική ανέλιξη και προκοπή. Δυστυχώς, κάποια στιγμή η δημόσια εκπαίδευση στη χώρα μας σταμάτησε να επιτελεί αυτόν τον ρόλο, υπηρετώντας άλλους σκοπούς, όχι πάντως

τις ανάγκες των νέων ούτε τις νέες ανάγκες της αγοράς εργασίας», επισημαίνει και συνεχίζει με την περιγραφή των παθογενειών της εκπαίδευσης:

«Φτάσαμε να έχουμε – για λόγους που απαιτούν διατριβή και δεν χωρούν σε ένα άρθρο – ένα απαξιωμένο δημόσιο σχολείο με χαμηλό επίπεδο παρεχόμενης εκπαίδευσης, διόγκωση της ιδιωτικής και φροντιστηριακής εκπαίδευσης, ελλιπείς υποδομές, πλήρη απουσία αξιολόγησης εκπαιδευτικών, δομών και προγραμμάτων, μεγάλη απόσταση μεταξύ εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας, υστέρηση σε εξωστρέφεια, θυλάκους αριστείας, έρευνα και καινοτομία».

Μερικοί δείκτες που αποτυπώνουν το πρόβλημα, σύμφωνα με τον υπουργό Επικρατείας, είναι: «Έχουμε περισσότερους πτυχιούχους από τον μέσο ευρωπαϊκό όρο αλλά το 60% των νέων που εργάζονται, δηλώνει ότι κάνει μια δουλειά άσχετη με τις σπουδές τους ή κατώτερη των προσόντων τους. Λιγότεροι νέοι επιλέγουν την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (1 στους 3 στην Ελλάδα, 1 στους 2 στην ΕΕ) παρότι πολλές φορές παρέχει καλύτερες προοπτικές απασχόλησης και αμοιβής.

Τα ελληνόπουλα βρίσκονται στις τελευταίες θέσεις της PISA, στην κατάκτηση δηλαδή βασικών γνώσεων γλώσσας και μαθηματικών συγκριτικά με μαθητές άλλων ευρωπαϊκών χωρών. Κάθε χρόνο αποφοιτά από το Πανεπιστήμιο μόλις 1 στους 9 ενώ στην ΕΕ κατά μέσο όρο 1 στους 4. Αν και είμαστε μια από τις 50 πλουσιότερες χώρες του κόσμου, κανένα ΑΕΙ μας δεν συγκαταλέγεται στα 150 καλύτερα παγκοσμίως σε διεθνείς κατατάξεις».

Κοντά στα παραπάνω θα πρέπει να προσθέσει κανείς εξάλλου «τη δημογραφική ανισορροπία – μείωση του μαθητικού πληθυσμού λόγω της υποχώρησης των γεννήσεων και γήρανση των εκπαιδευτικών, την υποχρηματοδότηση της εκπαίδευσης (κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ), και την οικονομική αιμορραγία της ελληνικής οικογένειας για την ιδιωτική εκπαίδευση των παιδιών της (τουλάχιστον 1,5 δισ. ευρώ ετησίως χωρίς να υπολογίζεται η εκτεταμένη παραοικονομία των “ιδιαίτερων” μαθημάτων)».

Κατά τον ‘Α. Σκέρτσο, «η διόρθωση μιας τόσο στρεβλής κατάστασης δεν γίνεται με εμβαλωματικές παρωχημένες λύσεις παρά μόνο με μια ριζική μεταρρύθμιση υπέρ του καλού δημόσιου σχολείου. Από την προσχολική εκπαίδευση, το δημοτικό, το γυμνάσιο και λύκειο, την τεχνική εκπαίδευση και τα ΙΕΚ, έως φυσικά και το πανεπιστήμιο, ώστε να καλύψουμε την απόσταση με την υπόλοιπη Ευρώπη και τις οικονομίες της γνώσης», υπογραμμίζει προτάσσοντας τους εξής στόχους:

«Να έχουμε και εμείς μια σύγχρονη δημόσια εκπαίδευση που θα εγγυάται πτυχία με

αξία, γνώσεις που συνδέονται με τις ανάγκες του σήμερα και της 4ης βιομηχανικής επανάστασης, και προοπτική για καλές δουλειές και υψηλά εισοδήματα. Για να πάψουμε να είμαστε μεταξύ των χωρών με τις μεγαλύτερες ανισότητες σε αυτά τα πεδία.

Αυτούς ακριβώς τους στόχους υπηρετεί η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, που ξεκίνησε να υλοποιεί η κυβέρνηση από κάτω προς τα πάνω, αμέσως μόλις ανέλαβε, και ολοκληρώνεται νομοθετικά με το υπό διαβούλευση νομοσχέδιο "Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα", δηλώνει στο «δια ταύτα», περιγράφοντας συγχρόνως τι πετυχαίνει το εν λόγω νομοσχέδιο.

Με τις προωθούμενες ρυθμίσεις, λοιπόν, «θεσμοθετούνται τα διπλά προπτυχιακά από Τμήματα του ίδιου ή άλλων ΑΕΙ, τα επαγγελματικά μεταπτυχιακά με διδάσκοντες και εμπειρογνώμονες από την αγορά εργασίας, και τα βιομηχανικά διδακτορικά (σύμπραξη εταιρειών με ένα ΑΕΙ ώστε ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας να πραγματοποιήσει έρευνα πάνω στο αντικείμενο δραστηριοποίησης των επιχειρήσεων). Δημιουργείται το "Ελληνικό Erasmus", καθιερώνεται η αμειβόμενη και ασφαλισμένη πρακτική άσκηση των φοιτητών – κατά τη διάρκεια των σπουδών τους – σε νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου».

Επιπλέον «κομβικής σημασίας και η διασφάλιση ενός αξιοκρατικού, διαφανούς, αντικειμενικού μηχανισμού εκλογής και εξέλιξης των μελών ΔΕΠ, ώστε να θεραπευτεί η χρόνια παθογένεια της "φωτογραφικής" προκήρυξης θέσεων με αδιαφανείς επιλογές και εξελίξεις του διδακτικού προσωπικού.

Με τις νέες ρυθμίσεις συμπληρώνονται οι προηγηθείσες αλλαγές στην ανώτατη εκπαίδευση που περιλαμβάνουν – θυμίζω – την καθιέρωση ελάχιστης βάσης εισαγωγής, το τερματισμό του φαινομένου των αιωνίων φοιτητών, κατανομή της χρηματοδότησης στα ΑΕΙ βάσει αξιολόγησης – όχι με απόφαση Υπουργού, αποκατάσταση του πανεπιστημιακού ασύλου και με ειδικό σώμα φύλαξης που εγκαθίσταται αυτό το καλοκαίρι σε 4 ΑΕΙ, αναδιάρθρωση του ακαδημαϊκού χάρτη της χώρας», είναι μερικές ακόμη ρυθμίσεις που θίγει ο υπουργός Επικρατείας στο άρθρο του.

Στη συνέχεια δε, αναφέρεται στο σχέδιο «Ελλάδα 2.0» και πώς μέσω αυτού «εξασφαλίσαμε πέραν της τακτικής χρηματοδότησης πάνω από 2,5 δισ. ευρώ μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης, με 21 μεγάλες δημόσιες επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις στο ελληνικό σύστημα δημόσιας εκπαίδευσης και κατάρτισης. Επενδύσεις που αφορούν μεταξύ άλλων τον ψηφιακό μετασχηματισμό της εκπαίδευσης (ψηφιακές υποδομές σε όλες τις τάξεις, αναβαθμισμένος εξοπλισμός στα εργαστήρια, voucher για απόκτηση τεχνολογικών εργαλείων για τους

μαθητές, Robotics και STEM), τον εκσυγχρονισμό των υποδομών και των προγραμμάτων σπουδών, πρότυπη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση σε νέες δεξιότητες, την κατάρτιση των καθηγητών, μεγάλα προγράμματα έρευνας στα ΑΕΙ και δημιουργίας ποιοτικών θέσεων εργασίας για νέους επιστήμονες».

Εν κατακλείδι, «δημιουργούμε ένα καλύτερο δημόσιο σχολείο με την καθολική δίχρονη προσχολική εκπαίδευση από τα 4 χρόνια για όλα τα παιδιά σε όλη την Ελλάδα, Αγγλικά σε όλα τα νηπιαγωγεία, πάνω από 160 νέα, σύγχρονα προγράμματα σπουδών σε όλες τις τάξεις από το Νηπιαγωγείο έως και το Λύκειο, διπλασιασμό Πρότυπων – Πειραματικών Σχολείων, 16.200 διορισμούς μόνιμων εκπαιδευτικών για πρώτη φορά μετά από 12 χρόνια, δημιουργία 1.100 οργανικών θέσεων ψυχολόγων & κοινωνικών λειτουργών στα σχολεία για πρώτη φορά, πραγματική αξιολόγηση σχολικών μονάδων και εκπαιδευτικών, «Εργαστήρια Δεξιοτήτων» σε όλα τα Νηπιαγωγεία, Δημοτικά και Γυμνάσια της χώρας με μαθήματα όπως ρομποτική, οδική ασφάλεια, σεβασμός στους άλλους, σεξουαλική αγωγή, 125.000 επιμορφώσεις εκπαιδευτικών για πρώτη φορά μετά από 10 χρόνια και συμπερίληψη μαθητών ΑμεΑ και προσφύγων στα σχολεία (με εγγραφές του 95% των ανηλίκων προσφύγων).

Σε έναν ραγδαία μεταβαλλόμενο κόσμο με πολλές αβεβαιότητες αλλά και μεγάλες προκλήσεις, συνιστά επείγον κοινωνικό και πολιτικό ζητούμενο να μπορούν οι νεότερες γενιές να αποκτήσουν τα γνωστικά εφόδια ώστε να ζήσουν καλύτερα από τις προηγούμενες. Χρειάζεται με λίγα λόγια να θέσουμε ξανά σε λειτουργία τον ανελκυστήρα της κοινωνικής ανόδου και των ίσων ευκαιριών ενισχύοντας και προστατεύοντας το δημόσιο σχολείο. Το επιθυμεί η μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία της προόδου και το επιβάλλει η ιστορική συγκυρία», τονίζει κλείνοντας.

Ν. Παπ.

Πηγή: ΑΠΕ/ΜΠΕ